

Sygn. akt I C 2153/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2015 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Marzena Studzińska

Protokolant Izabela Tarnawa

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2015 roku w Kłodzku

na rozprawie sprawy

z powództwa (...) Sp. z o.o. sp.k. z siedzibą we W.

przeciwko H. L.

o zapłatę 36 792,76 złotych

I. oddała powództwo;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanej kwotę 2400 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) sp. z o.o. we W. wniosła o zasądzenie od pozwanej H. L. kwoty 36 792,76 zł z odsetkami umownymi naliczanymi według zmiennej stopy procentowej wynoszącej czterokrotność stopy lombardowej NBP od dnia wniesienia pozwu oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazała, że w dniu 2 grudnia 2009 roku A. L. zawarł ze (...) z siedzibą w G. umowę pożyczki i zobowiązał się do spłaty zadłużenia na zasadach określonych w umowie. Podała także, iż w dniu 24 czerwca 2011 roku A. L. zmarł, nie regulując należności z umowy. Strona powodowa podniosła, że zgodnie z regulaminem pożyczek (...), w chwili śmierci członka Kasy (którym był A. L.) wygasa jego członkostwo w Kasie, co z kolei powoduje natychmiastową wymagalność całej pozostałej do spłaty kwoty pożyczki. Wskazała również, iż postępowanie spadkowe po zmarłym A. L. nie zostało przeprowadzone oraz, że żona A. H. L. jako jego spadkobierczyni stała się dłużniczką (...). W uzasadnieniu pozwu strona powodowa powołała się również na umowę cesji wierzytelności na podstawie, której wierzyciel pierwotny ((...)) dokonał przelewu wierzytelności na jej rzecz, zgodnie z art. 509 kc. Wskazała, że wezwała pozwaną do zapłaty zaległości, jednakże pozwana nie uregulowała zadłużenia w wyznaczonym terminie.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 8 lipca 2014 roku wydanym przez Referendarza Sądowego w Sądzie Rejonowym w Kłodzku w sprawie o sygn. akt I Nc 2962/14 nakazano pozwanej, aby zapłaciła stronie powodowej kwotę 36.792,76 zł wraz z odsetkami umownymi naliczanymi według zmiennej stopy procentowej wynoszącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 24 czerwca 2014 roku oraz kwotę 2894 zł tytułem kosztów procesu.

Powyższy nakaz zapłaty pozwana H. L. zaskarżyła w całości. W sprzeciwie od nakazu zapłaty wniosła o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu wskazała, że ze zmarłym mężem A. L. pozostawała w separacji oraz, że dotychczas nie zostało przeprowadzone postępowanie spadkowe po A. L..

W odpowiedzi na sprzeciw strona powodowa wniosła o nieuwzględnienie sprzeciwu. W uzasadnieniu tegoż pisma podniosła, że wobec niespłacenia przez A. L.. pożyczki, ma on prawo do dochodzenia spłaty zadłużenia od następców prawnych pożyczkobiorcy.

W dalszych pismach procesowych strony procesu podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie. Ponadto pozwana wniosła o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na podstawie umowy z dnia 2 grudnia 2009 roku A. L. pożyczył od (...) z siedzibą w G. kwotę 30.000 zł, którą zobowiązał się oddać do dnia 28 listopada 2014 roku. Pożyczka oprocentowana została według zmiennej stopy procentowej. W przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należność z tego tytułu stawała się w dniu następnym należnością przeterminowaną. Od niespłaconego w całości lub w części kapitału pobierane miały być odsetki karne wg stopy procentowej obowiązującej w danym okresie dla pożyczek przeterminowanych, wynoszące w dacie zawarcia umowy 20 % oraz z zastrzeżeniem, że nie przekroczą dozwolonego ustawą pułapu odsetek maksymalnych.

Zgodnie z § 29 regulaminu udzielania kredytów i pożyczek w (...) w razie ustania członkostwa roszczenie o zwrot kredytu staje się wymagalne z dniem ustania członkostwa.

/ **dowód:** umowa pożyczki z dnia 2 grudnia 2009 roku, k. 13-14; regulamin udzielania kredytów i pożyczek w (...), k. 77-80; rozliczenie wysokości zadłużenia, k. 63; plan spłaty pożyczki, k. 65-66; deklaracja członkowska, k. 64/

W dniu 24 czerwca 2011 roku pożyczkobiorca A. L. zmarł.

/ **dowód:** odpis skrócony aktu zgonu, k. 21/

W dniu 23 grudnia 2013 roku (...) z siedzibą w (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. zawarły umowę sprzedaży wierzytelności, na mocy której (...) przeniósł na stronę powodową wierzytelność przysługującą mu wobec A. L. z tytułu umowy pożyczki z dnia 2 grudnia 2009 roku. Przedmiotem sprzedaży była wierzytelność obejmująca należność główną w kwocie 17.830,36 oraz skapitalizowane odsetki w wysokości 119,36 zł.

/ **dowód:** umowa przelewu wierzytelności z dnia 23 grudnia 2012 roku z załącznikiem, k. 17-19/

Pismem z dnia 29 maja 2014 roku strona powodowa wezwała pozwaną do uregulowania zgłoszonego w pozwie roszczenia.

/ **dowód:** pismo strony powodowej z 29 maja 2014 roku wraz potwierdzeniem nadania, k. 22, 23/

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 30 czerwca 2009 roku (sygn. akt I C 2769/08) w sprawie z powództwa H. L. przeciwko A. L. o separację orzeczono separację małżeństwa stron procesu zawartego 30 sierpnia 1969 roku w L.. Wyrok ten uprawomocnił się 22 lipca 2009 roku.

/ **dowód:** wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 30 czerwca 2009 roku wydany w sprawie sygn. akt I C 2769/08, k. 114/

Sąd zważył, co następuje:

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika jednoznacznie, iż zmarły A. L. zawarł w dniu 2 grudnia 2009 roku ze (...) z siedzibą w G. umowę pożyczki, o czym świadczą dowody z dokumentów w postaci umowy pożyczki, deklaracji członkowskiej i planu spłaty pożyczki.

Zgodnie z przepisem art. 509 kc, wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią / przelew/ chyba, że sprzeciwiałoby się to ustanie zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania, zaś z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

W okolicznościach niniejszej sprawy przeniesienie wierzytelności nastąpiło zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, brak przesłanek wykluczających możliwość cesji wierzytelności, zaś w wyniku przelewu z dnia 23 grudnia 2013 roku – w rozumieniu art. 509 kc – przeszły na nabywcę, tj. stronę powodową wszystkie uprawnienia przysługujące dotychczasowemu wierzycielowi czyli (...) z siedzibą w G.. Strona powodowa wykazała również, iż przedmiotem umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 23 grudnia 2013 roku była wierzytelność przysługująca od pozwanego A. L..

Zgodnie z art. 354 § 1 kc dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom. Z treści art. 922 § 1 kc wynika, że prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób stosownie do przepisów kc.

Wskazać przy tym należy, że pożyczkobiorca A. L. zmarł 24 czerwca 2011 roku. Bezsporne jest także to, że postępowanie spadkowe po A. L. nie zostało dotychczas przeprowadzone.

Spór w przedmiotowej sprawie sprowadza się do ustalenia, czy żona zmarłego pożyczkobiorcy – pozwana H. L. jest zobowiązana do spłaty zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki zawartej w dniu 2 grudnia 2009 roku pomiędzy (...) z siedzibą w G. a A. L..

Zdaniem Sądu strona powodowa nie udowodniła (art. 6 k.c.), że H. L. jest legitymowana do występowania w niniejszej sprawie w charakterze pozwanej albowiem nie dołączyła do pozwu, czy też dalszych pism procesowych dowodów (w tym np. postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku), z których wynikałoby, iż pozwana jest spadkobiercą pożyczkobiorcy A. L., a co za tym idzie ponosi odpowiedzialność względem jego wierzycieli, w tym także wobec strony powodowej.

Sąd nie znalazł podstaw do działania z urzędu w celu poszukiwania dowodów, na poparcie twierdzeń powoda, w sytuacji, gdy strona powodowa działała przez profesjonalnego pełnomocnika. Sąd podziela pogląd, wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000r., V CKN 175/00, OSP 2001 r./7–8/116, iż działanie sądu z urzędu może prowadzić do naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron (art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP).

Nadto z dowodu w postaci prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 30 czerwca 2009 roku wydanego w sprawie sygn. akt I C 2769/08 orzekającego separację A. L. i H. L. jednoznacznie wynika, że pozwana nie należy do kręgu spadkobierców ustawowych po zmarłym mężu A. L.. Z treści art. 935¹ kc wynika bowiem, że przepisów o powołaniu do dziedziczenia z ustawy nie stosuje się do małżonka spadkodawcy pozostającego w separacji. Zgodnie natomiast z art. 61(4) kro orzeczenie separacji ma skutki takie jak rozwiązanie małżeństwa przez rozwód, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Z powyższego wynika, że małżonek, w stosunku do którego orzeczono separację, zostaje wyłączony z kręgu spadkobierców ustawowych, podobnie jak małżonek, w stosunku do którego zapadł wyrok unieważniający lub rozwiązujący małżeństwo.

Mając powyższe na uwadze, wobec braku jakichkolwiek dowodów na okoliczność, że H. L. jest legitymowana do występowania w niniejszej sprawie w charakterze pozwanej Sąd oddalił powództwo. Na marginesie dodać należy, iż A. L. zawarł umowę pożyczki ze (...) z siedzibą w G. 2 grudnia 2009 roku, a więc już po uprawomocnieniu się orzeczenia o ustanowieniu separacji pomiędzy nim a H. L..

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z **§ 2 ust.1 i 2**, § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.